

Behandling af inhabilitet i Innovationsfonden

Danmarks Innovationsfond – fonden for strategisk forskning, højteknologi og innovation etableres af uddannelses- og forskningsministeren som et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning. Det medfører bl.a., at ingen, der deltager i behandlingen af sager for fonden, herunder ansøgninger, må være inhabile under behandlingen.

Inhabilitetsreglernes formål er at sikre saglig forvaltning. Reglerne forfølger et dobbelt formål, nemlig dels at undgå en reel risiko for, at en afgørelse i en konkret sag påvirkes af uvedkommende hensyn, dels at undgå, at der hos parterne eller omverdenen opstår mistillid til upartiskheden hos de offentligt ansatte, der skal medvirke i sagen.

En person er således inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis der foreligger omstændigheder, som omverdenen med rette vil kunne betragte som en interessekonflikt, der risikerer at medvirke til, at der træffes en usaglig afgørelse.

Forbuddet om inhabilitet gælder både for fondens medarbejdere, for medlemmer af bestyrelsen, for medlemmer af faglige udvalg nedsat af bestyrelsen, for eksterne bedømmere og for evt. andre, som måtte deltage i sagsbehandlingen for fonden.

Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag.

Forvaltningsloven

Inhabilitet vurderes efter forvaltningslovens regler og gældende forvaltningsretlige principper.

Efter forvaltningsloven foreligger der bl.a. inhabilitet, hvis den person, der forventes at deltage i behandlingen af en sag for Innovationsfonden:

- 1) selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, f.eks. hvis vedkommende er ansøger eller deltager i en ansøgning om tilskud fra fonden,
- 2) er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, f.eks. hvis vedkommende har bistået med vejledning eller rådgivning om udformning af en ansøgning,
- 3) har en ægtefælle, beslægtede eller besvoglede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærtstående, f.eks. kærester eller samboende,

der har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

- 4) deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,
- 5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed, f.eks. nært venskab eller fjendskab.

Supplerende bestemmelser

Innovationsfonden træffer mange afgørelser vedrørende ansøgninger om tilskud fra det private erhvervsliv, samtidig med, at flere af fondens bestyrelsesmedlemmer, udvalgsmedlemmer og andre, der bistår fonden, selv er forankret i eller har interesser i det private erhvervsliv.

Tilsvarende træffer Innovationsfonden en del afgørelser vedrørende ansøgninger om tilskud fra institutioner og/eller fra ansøgere, der er ansat på offentlige institutioner, f.eks. universiteter. Samtidig er der ofte blandt dem, der virker for fonden, ansatte eller andre med tilknytning til sådanne institutioner.

For at imødegå eventuel inhabilitet og medvirke til at sikre ensartet praksis i disse situationer har Innovationsfonden vedtaget nedenstående supplerende retningslinjer.

Der foreligger herefter inhabilitet, hvis den person, der forventes at deltage i behandlingen af en sag om udmøntning af tilskud for Innovationsfonden

- 6) er ansat, leder, bestyrelsesmedlem m.v. i et selskab, en forening, en fond, eller en anden privat juridisk enhed, den samme juridiske enhed er ansøger, og ansøgningen har særlig interesse for denne juridiske enhed,
- 7) er ansat, leder, bestyrelsesmedlem m.v. ved en privat juridisk enhed, der er i direkte konkurrence med en anden privat juridisk enhed, som deltager i ansøgningen,
- 8) har ejerandele eller økonomiske interesser i det eller et af de selskaber/private enheder, ansøgningen omhandler. Undtaget herfra er dog situationer, hvor vedkommende alene har en ejerandel af et børsnoteret selskab, og ejerandelen udgør en værdi på mindre end 100.000 kr.
- 9) er ansat ved en offentlig institution, en faglig enhed m.v., ansættelsesstedet er ansøger, og sagen har meget væsentlig betydning for ansættelsesstedet,
- 10) er leder eller medlem af et ledende organ ved den offentlige institution, faglige enhed m.v., som er ansøger i sagen,
- 11) er leder af den offentlige institution, faglige enhed, m.v., hvor ansøger er ansat,
- 12) er medlem af et ledende organ ved den offentlige institution, faglige enhed, m.v., hvor ansøger er ansat, og ansøgningen har meget væsentlig betydning for ansættelsesstedet,
- 13) er ansat ved den offentlige institution, faglige enhed m.v., hvor ansøger er leder,
- 14) er ansat ved samme offentlige institution som ansøger, og ansøgningen har meget væsentlig betydning for ansættelsesstedet, vedkommende selv, eller en forskergruppe, som vedkommende er eller indtil for nylig har været medlem af,
- 15) er eller indtil for nylig har været medlem af en forskergruppe, og et medlem af forskergruppen er ansøger. Dette gælder dog kun, hvis der er tale om fortsættelse af et projekt, som vedkommende har deltaget i,
- 16) har påtaget sig at være, er eller indtil for nylig har været vejleder for ansøger, eller er anbefaler for ansøger,

Enhver, der er inhabil i forhold til en ansøgning, er også inhabil i forhold til andre ansøgninger, der konkurrerer med ansøgningen. Dette gælder dog kun, hvis puljen af ansøgninger består af maksimalt 10 ansøgninger. Hvis der foreligger endelig afgørelse i den ansøgning, som vedkommendes inhabilitet er knyttet til, og ansøgningen dermed udgår af puljen af ansøgninger, kan vedkommende deltage i behandlingen af de resterende ansøgninger.

For bestyrelsens medlemmer henstilles kraftigt til følgende: hvis man ejer mere end 20 % af en virksomhed/selskab/fond eller anden privat juridisk enhed, så bedes man afholde sig fra at denne juridiske enhed ansøger om Innovationsfondens midler i den periode, hvor man selv er en del af bestyrelsen af fonden. Dette af hensyn til fondens omdømme og renommé.

Behandling af inhabilitet

Enhver, der deltager i behandlingen af sager for fonden, herunder ansøgninger, har pligt til selv at være opmærksom på omstændigheder, som omverdenen med rette vil kunne betragte som en interessekonflikt, jf. ovenfor.

Medlemmer af bestyrelsen, medlemmer af udvalg og andre, der virker for fonden, skal underrette fondens sekretariat hurtigst muligt efter at være blevet opmærksom på sådanne omstændigheder. Sekretariatet vil herefter i samråd med de pågældende udrede sagen til forelæggelse for den kollegiale myndighed (bestyrelse eller udvalg), der på relevant møde træffer afgørelse om inhabilitet i overensstemmelse med de gældende regler om inhabilitet.

Behandlingen af spørgsmål om inhabilitet skal fremgå af referatet fra det pågældende møde. Den person, som behandlingen angår, må ikke deltage i behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet om inhabilitet og skal forlade mødelokalet under behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet.

Eventuel inhabilitet for Innovationsfondens medarbejdere behandles således:

Medarbejdere, herunder ledende medarbejdere, underretter direktøren for fonden hurtigst muligt efter at være blevet opmærksom på sådanne omstændigheder, som omverdenen vil kunne betragte som en interessekonflikt, jf. ovenfor. Direktøren tager stilling til medarbejderens inhabilitet. Er der tale om mulig inhabilitet for direktøren, underretter direktøren bestyrelsen, der træffer afgørelse om direktørens eventuelle inhabilitet.